

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
ÚSTAV SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÝCH STUDIÍ

Bc. Tereza Jančálková
II. ročník - prezenční studium
Obor: Speciální pedagogika

**Problematika vzdělávání romských žáků na základní škole praktické ve
Vsetíně**

Diplomová práce

VEDOUCÍ PRÁCE: Mgr. Petra Jurkovičová, Ph.D.

OLOMOUC 2010

Prohlašuji, že jsem tuto závěrečnou bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Olomouci 14. 4. 2010

.....
Tereza Jančálková

Poděkování

Děkuji paní Mgr. Petře Jurkovičové, Ph.D. za podporu a účinnou pomoc při vypracování této závěrečné diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD	6
TEORETICKÁ ČÁST	8
1 ROMSKÉ DÍTĚ	8
1.1 Výchova romského dítěte	8
1.2 Jazyková výchova	9
1.3 Výchova k samostatnosti	10
2 VZDĚLÁVÁNÍ ROMSKÉHO DÍTĚTE	11
2.1 Zásady a cíle vzdělávání	11
2.2 Systém předškolního a základního vzdělávání	12
2.2.1 Předškolní vzdělávání	12
2.2.2 Zápis do školy a odklad školní docházky	13
2.2.3 Přípravné třídy	14
2.2.4 Základní vzdělání	16
2.2.4.1 Základní škola praktická	18
2.3 Co ovlivňuje vzdělávání romských žáků	18
2.3.1 Sociokulturní handicap	19
2.3.2 Vzdělanostní úroveň rodičů	20
2.3.3 Bariéry ve vzdělávání	21
2.3.4 Asistent pedagoga	21
2.3.5 Učitelé a spolužáci romských žáků	23
3 MENTÁLNÍ RETARDACE	25
3.1 Klasifikace mentální retardace	25
3.2 Lehká mentální retardace	25
3.3 Etiologie mentální retardace	26
3.4 Specifika osob s lehkou mentální retardací	27
3.5 Přístup k osobám s mentálním postižením	28
3.6 Pseudoretardace	29
4 DIAGNOSTIKA	30
4.1 Školská poradenská zařízení	30
4.1.1 Pedagogicko-psychologické poradny	30
4.2 Specifika vyšetření romských žáků	32
4.2.1 Informovaný souhlas	33

4.3	Intelligence	33
4.3.1	Stádia vývoje intelligence	34
4.3.2	Klasifikace IQ	34
4.3.3	Vyšetřování intelligence	35
4.3.3.1	Diagnostické nástroje	36
4.4	Vyšetření školní zralosti	37
PRAKTICKÁ ČÁST		40
5	POPIS AKTUÁLNÍHO STAVU	40
6	CÍLE PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	41
7	METODY VÝZKUMU	42
7.1	Polostrukturované interwiev	42
7.2	Zakotvená teorie	42
8	VÝBĚR ÚČASTNÍKŮ ŠETŘENÍ, CHARAKTERISTIKA SOUBORU	43
8.1	Základní škola a Mateřská škola Vsetín, Turkmenská	43
8.2	Pedagogické psychologická poradna ve Vsetíně	43
8.3	Zrnko- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	44
8.4	Mozaika - Komunitní centrum a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	44
9	PROCES TVORBY DAT A PRŮBĚH ŠETŘENÍ	46
10	ANALÝZA A INTERPRETACE VÝZKUMNÝCH DAT	47
10.1	Analýza výzkumných dat	47
10. 2	Interpretace výsledků výzkumných dat	82
11	ZÁVĚR PRAKTICKÉ ČÁSTI	87
12	ZÁVĚR	89
Seznam použité literatury		91
Seznam příloh		96